

Järkyttävä lento-onnettomuus 72 vuotta sitten

Muistomerkki paljastettiin Jylhässä

Urpo Nykyri
PERHO (KP)

Sunnuntaina kesäkuun 22. päivänä vuonna 1930 Perhon Jylhänjärvellä tapahtunut lento-onnettomuus syöpyi oman aikansa ihmisten mieliin iäksi, mutta useille nuorille tapaus on Perhossakin ihan outo.

Ilmailusta kiinnostunut Perhon maaseutuakatemian opettaja Olavi Flink halusi tapahtumalle muistomerkin, otti asian esille paikallisessa maamiesseurassa ja pani toimeksi.

– Nyt historiallinen tapahtuma on kiveen hakattu ja muisto säilyy varmasti jälkipolville, Flink sanoo keski-ikäkköiltä paljastetusta muistomerkistä.

Keskipoijanmaa-lehti julkaisi Suomen siviili-ilmailun siihen asti suurimmasta turmasta lisälähteen onnettomuutta seuranneena päivänä. Kaksi ihmistä kuoli ja kahdeksan loukkaantui, joista kolme vakavasti.

Kauhavalta Suojeluskunnan järjestämille lentopäiville tulleen onnettomuuskone Kurjen ohjaaja luutnantti Piponius tutustui laskeutumispaijaksi valittuun Jylhänjärveen jo lauantaina. Sunnuntaina sää oli kuitenkin muuttunut tuuliseksi, minkä vuoksi näytös ja yleisön lennätukset päätettiin siirtää Perhonjoelle.

Aerobatiaa Jylhänjärvellä

Yleisöä oli kuitenkin jo ehtinyt kokoontua Jylhänjärven rannalle sankoin joukoin ja lentäjä päätti käydä paikalla pitämässä "aerobatiaesityksen". Ohjaaja teki Kurjella muutamia "luupingeja ja tynnöreitä" aikoen sen jälkeen laskeutua veteen.

– Kun kone oli noin sadan metrin korkeudella laskua tekemässä, kuulivat maassa olijat moottorin alkavan käydä epätasaisesti.

– Vielä muutama hetki ja kone lakkasi käymästä kokonaan, Keskipoijanmaa kuvaili onnettomuuden syntyä.

Ohjaaja yritti jatkaa liukua lentoa järvelle asti, yli yleisön, mutta kone laskeutui keskelle sankkaa joukkoa tuhoisin seurauksin.

Silminnäkijät muistavat hädän

Ensimmäisen kerran elämänsään lentokoneen tuossa näytöksessä nähneet 16-vuotias Aune Linna ja 7-vuotias Saara Jylhä muistavat syntyneen kaaoksen ja hädän.

– Paikalla oli paljon lapsia ja erilleen joutuneet perheenjäsenet etsivät toisiaan. Itkua ja valitusta kuului kaikkialta ja pian alkoi nousta viha lentäjää kohtaan.

– Lentäjä istui jäykkänä ja järkyttyneenä koneessa, eikä uskaltanut mennä tietä pitkin pois paikalta.

– Myöhemmin onnetto-

Muistomerkin äärellä onnettomuuden omin silmin nähneet Aune Linna ja Saara Jylhä sekä muistomerkin pystyttäjä Olavi Flink. Kuva: Urpo Nykyri

KESKIPOHJANMAA

1937

Lisälehti

Er

MAANANTAINEN KESÄKUUN 23 PÄIVÄ

Kauhea onnettomuus lentopäivillä Perhossa eilen.

Kaksi ihmistä murskautunut kuoliaaksi putoavan lentokoneen alla.

Useita loukkaantunut.

Kun eilen pidettiin lentopäiviä Perhossa Jylhänjärvellä, sattui siellä kauhea onnettomuus, jota vaati kaksi ihmishenkeä.

Lentoäivien alkajaisiksi esitti luutnantti Piponius näytelentoja. Noutuaan toista kertaa ilmaan, joutui lentokoneen moottori epäsuuntoon, jolloin lentäjän oli turvauduttava hätäilmaukseen, jonka hän sitäpäntä oli palotelttuna suorittamaan rannalla seisovan katsojajoukon yllä, sillä vain siten menetellen näki hän mahdolliseksi saavuttaa järvi. Matka oli kuitenkin pitkä, joten kone joutui putoamaan maahan keskellä tiheään suluutunutta väkijoukkoa, jolloin sen alle joutuivat talollinen vaimo Malina Pölkky, Perhossa sekä itsellisen vaimo Tekla Pirttikoski, samoin Perhossa, mutta Alajärvelle muuttanut. Molemmat saivat silmän-

vaurioituksesta surmansa. Kumpasenkin surman saaneet miehet, nimittäin tal. Math Pölkky ja isä H. Jussa Pirttikoski, loukkaantuivat pahoin. Ensimmäinen loukkaantunut väkijoukosta, tytär Alma Humalalahti. Loukkaantuneet vietiin kiireesti sairaalaan. Pölkky ja Humalalahti Pietarissa käytyään ensin yrittämässä Libeckin sairaalassa Kerkkolassa, jonne heitä ei voitu ottaa tilinpuutteen vuoksi, Pirttikoski Alajärvelle.

Jo mainittujen lisäksi loukkaantui onnettomuudessa lievemmin kymmenkunta henkilöä, joiden haavat paikalle saapuneet Vetelin kunnantarkkari sitoi.

Ellei yleisö olisi sen kuin yhteenlullottuneisuus saali kiireimmien väistynyt, olisi kone pudotessaan tehnyt valian kauheaa tuhoa.

